

Màster Oficial Interuniversitari en Educació Inclusiva

Programació

Curs acadèmic 2018-2019

**Universitat de Vic
Universitat de les Illes Balears
Universitat de Lleida**

MÀSTER INTERUNIVERSITARI EN EDUCACIÓ INCLUSIVA

Coordinadora acadèmica del Màster¹: Dolors Forteza

Coordinador del Màster a la UVic: José Ramón Lago

Coordinadora del Màster a la UIB: Dolors Forteza

Coordinadora del Màster a la UdL: Glòria Jové

Es tracta d'un màster interuniversitari la coordinació del qual correspon a la Universitat de Vic amb la participació de la Universitat de les Illes Balears i la Universitat de Lleida. Proporciona una formació específica a titulats i professionals i els capacita per dissenyar, aplicar i avaluar propostes i plantejaments educatius que promoguin canvis per assegurar una inclusió real de totes les persones i contribueixin al desenvolupament d'institucions escolars i socials inclusives; o bé capacita per investigar sobre aquestes mateixes propostes i plantejaments inclusius si es decideix fer la tesi doctoral.

¹ Segons el conveni signat per les tres universitats participants, la coordinació acadèmica de Màster serà rotatòria. Les dues primeres edicions (2009-10 i 2010-11) han estat coordinades per la UVic, les dues següents (2011-12 i 2012-13) per la UIB, i les dues successives per la UdL (2013-14 i 2014-15). Després de la coordinació per part de la UVic (bienni 2015-16 i 2016-17), els cursos 2017-18 i 2018-19 corresponen a la UIB.

Índex

.....	1
.....	1
MÀSTER INTERUNIVERSITARI EN EDUCACIÓ INCLUSIVA.....	2
Índex.....	
Sessió Inaugural.....	
Mòdul 1. Educació Inclusiva: principis i fonaments.....	7
Competències específiques.....	7
Principals continguts.....	7
Elements per a l'avaluació del Mòdul 1.....	7
Assignatures, horari i professorat.....	8
Mòdul 1: Educació Inclusiva, principis i fonaments.....	8
AV: aula de videoconferència (el núm. fa referència a l'aula concreta).....	8
Mòdul 2. Actualització en investigació.....	
Competències específiques.....	10
Principals continguts.....	10
Elements per a l'avaluació del Mòdul 2.....	11
Assignatures, horari i professorat.....	11
Mòdul 3. Organització del centre escolar des d'un enfocament inclusiu.....	
Competències específiques.....	13
Principals continguts.....	13
Requisit.....	13
Elements per a l'avaluació del Mòdul 3.....	13
Mòdul 4. Planificació i organització de la intervenció educativa amb alumnat de famílies immigrants i amb alumnat amb alguna discapacitat des d'un enfocament inclusiu.....	
Competències específiques.....	16
Principals continguts.....	16
Requisit.....	16
Elements per a l'avaluació del Mòdul 4.....	17
Assignatures, horari i professorat.....	17
Mòdul 5. L'atenció socioeducativa de persones vulnerables a processos d'exclusió al llarg del cicle vital.....	
Competències específiques.....	19
Principals continguts.....	19
Requisit.....	19
Elements per a l'avaluació del Mòdul 5.....	19

Mòdul 6. Practicum i Treball Fi de Màster.....	
Competències específiques.....	22
Principals continguts.....	22
Assignatures.....	23
Requisits.....	23
Calendari.....	23
El Pràcticum.....	23

Sessió Inaugural

Dia i hora: Dijous, 20 de setembre de 2018 de 18 a 20 h.

Sessió per videoconferència, amb Intervenció dels coordinadors del màster de cada universitat (José Ramón Lago, UVic; Dolors Forteza, UIB; Glòria Jové, UdL) i presentació del campus virtual.

PRIMER SEMESTRE

Mòdul 1. Educació Inclusiva: principis i fonaments

Coordinació: Joan Jordi Muntaner (UIB), José Ramón Lago (UVic) i Glòria Jové (UdL)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E1: Examinar críticament teories, models i interpretacions sobre l'educació inclusiva, així com conèixer l'estat actual dels debats internacionals dels diferents organismes (OCDE, UNESCO) sobre aquesta qüestió

E2: Argumentar l'enfocament inclusiu de l'educació a partir de fonaments teòrics pedagògics, psicològics, sociològics i ètics.

Principals continguts

- Delimitació conceptual de l'educació inclusiva. Principis pedagògics, psicològics, sociològics i ètics de l'educació inclusiva.
- Les opcions educatives dels organismes internacionals: UNESCO, Agència Europea per al Desenvolupament de l'Atenció a les Necessitats Educatives, OCDE.
- Estudi comparatiu dels sistemes educatius inclusius.
- Disposicions legals sobre educació, en l'àmbit social i l'àmbit escolar.
- El sistema educatiu espanyol i peculiaritats de les diferents comunitats autònomes. Elements fonamentals de les escoles inclusives.
- Disseny, programació i avaluació de programes educatius.

Elements per a l'avaluació del Mòdul 1

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
• Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual • <i>Carpeta d'Aprenentatge</i>	50 %	L'avaluació d'aquests elements va a càrrec del professorat de cada assignatura: • Assignatura 1.1: UVic • Assignatura 1.2: UIB • Assignatura 1.3: UdL
• <i>Treball en Equip</i> (màxim 4 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 1	50 %	El o la responsable del Mòdul 1 de cada universitat, al qual hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i> , per escrit, els estudiants matriculats a la pròpia universitat.
Notes 1. La <i>Carpeta d'Aprenentatge</i> (una per cada assignatura) haurà de quedar completada, com a data límit, el dia 9 de novembre de 2018, per tal que el		

professorat de l'assignatura en pugui fer la valoració.

2. El *Treball en Equip* s'haurà de lliurar als coordinadors del Mòdul 1 de cada Universitat, com a data límit, el 30 de novembre de 2018.
3. L'alumnat de cada grup presentaran el *Treball en Equip* oralment, a cada universitat, dimarts dia 22 i/o el dijous dia 24 de gener de 2019.
4. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del primer semestre hauran d'estar tancades, definitivament, el 26 de febrer de 2019.

Assignatures, horari i professorat

Mòdul 1: Educació Inclusiva, principis i fonaments

Assignatura 1.1: Educació i inclusió – 3 crèdits				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dimarts, 25/09/18	18 – 21 h		José Ramón Lago Antoni Tort (referent)
2	Dijous, 27/09/18	18 – 21 h		
3	Dimarts, 02/10/18	18 – 21 h		

Assignatura1.2: Educació inclusiva en l'àmbit escolar 3 crèdits				
Universitat que la imparteix: UIB				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dijous, 04/10/18	18 – 21 h		Joan Jordi Muntaner
2	Dimarts, 09/10/18	18 – 21 h		
3	Dijous, 11/10/18	17 – 21 h		

Assignatura1.3: Educació inclusiva en l'àmbit social				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dimarts, 16/10/18	18 – 21 h		Ramona Ribes
2	Dijous, 18/10/18	18 – 21 h		
3	Dimarts, 23/10/18	18 – 21 h		

AV: aula de videoconferència (el núm. fa referència a l'aula concreta)

A: Aula (convencional)

GC: Edifici Guillem Cifre de Colonya

JV: Edifici Jovellanos

MO: Edifici Mateu Orfila

AI: Aula d'informàtica

PB: Planta baixa

Mòdul 2. Actualització en investigació

Coordinació: Dolors Forteza (UIB)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E3a/b: Conèixer els últims avanços en investigació qualitativa i quantitativa en el camp de les ciències socials, en general, i, més específicament, de les investigacions més recents sobre aspectes relacionats amb l'educació inclusiva, tant en l'àmbit formal (escolar) com no formal (social) i ser capaços de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació sobre algun aspecte o problema relacionat amb l'educació inclusiva, que integri, si és necessari, procediments de recollida i anàlisi de dades qualitatives i quantitatives.

E4a: Haver desenvolupat la capacitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica professional, en la línia de la investigació-acció, per a la millora d'aquesta pràctica i per al propi desenvolupament professional.

E4b: Portar a terme processos d'investigació col·laborativa amb un equip de professionals de l'àmbit de l'educació, orientats al desenvolupament professional i a la millora de les pràctiques educatives (formals i no formals) des d'un enfocament inclusiu.

Principals continguts

- La investigació educativa en el camp de les ciències socials i humanes.
- Disseny de la investigació qualitativa: etnografia, estudi de casos i investigació-acció.
- Estratègies d'investigació qualitativa: qüestionari, observació, observació participant, entrevista.
- Anàlisi de contingut. Interpretació de les dades.
- Criteris de rigor.
- Tractament de fitxers de dades en SPSS i Excel. Tipus de dades. Anàlisi descriptiva de les dades.
- Comparació de dos grups i de grups diversos.
- Correlació. Regressió lineal. Proves d'associació entre variables categòriques.
- Anàlisi de dissenys d'investigació qualitativa de projectes relacionats amb l'atenció a la diversitat de necessitats educatives.

Elements per a l'avaluació del Mòdul 2

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
Assignatura 2.1 • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit	50 %	Dolors Forteza (UIB) Núria Simó (UVic) Glòria Jové (UdL)
• <i>Treball Individual</i> sobre investigació qualitativa	50 %	
Assignatura 2.2 • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit	50 %	Raül López (UIB) Joan Carles Martori (UVic) Àngel Huguet (UdL)
• <i>Treball Individual</i> sobre investigació quantitativa	50 %	
Assignatura 2.3 • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit	100 %	Jordi Vallespir (UIB) Antoni Tort, Robert Ruiz i José Ramón Lago (UVic) Glòria Jové (UdL)
Notes 1. Les carpetes d'aprenentatge quedaran completades el 14 de desembre de 2018. I els dos <i>Treballs Individuals</i> (el de l'assignatura 2.1 i el de l'assignatura 2.2) s'hauran de lliurar al professorat de l'assignatura, com a molt tard, el dia 8 de gener de 2019. 2. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del primer semestre hauran d'estar tancades, definitivament, el 26 de febrer de 2019.		

Assignatures, horari i professorat

Assignatura 2.1: La investigació educativa des de la perspectiva metodològica qualitativa				
Universitat que la imparteix: UVic, UIB, UdL				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. No	Professorat
1	Dijous, 25/10/18	18 – 21 h		Dolors Forteza (UIB) Núria Simó (UVic) Glòria Jové (UdL)
2	Dimarts, 30/10/18	18 – 21 h		
3	Dimarts, 06/11/18	18 – 21 h		
Observacions: Cada universitat participant imparteix aquesta assignatura als alumnes que s'hi han matriculat, amb professorat de la pròpia universitat.				

Assignatura 2.2: La investigació educativa des de la perspectiva metodològica quantitativa				
Universitat que la imparteix: UVic, UIB, UdL				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. No	Professorat
1	Dijous, 08/11/18	18 – 21 h		Raül López (UIB)
2	Dimarts, 13/11/18	18 – 21 h		Joan Carles Martori (UVic)
3	Dijous, 15/11/18	18 – 21 h		Àngel Huguet (UdL)
Observacions: Cada universitat participant imparteix aquesta assignatura als alumnes que s'hi han matriculat, amb professorat de la pròpia universitat.				

Assignatura 2.3: 1. Investigació en estratègies i recursos per atendre la diversitat (pròpia de la UVic); 2. Investigació en organització del centre i atenció a la diversitat (pròpia de la UIB); 3. Investigació en atenció a la diversitat al llarg del cicle vital (pròpia de la UdL)				
Universitat que la imparteix: UVic, UIB, UdL				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. No	Professorat
1	Dimarts, 20/11/18	18 – 21 h		Jordi Vallespir (UIB)
2	Dijous, 22/11/18	18 – 21 h		Antoni Tort i José Ramón Lago (UVic)
3	Dimarts, 27/11/18	18 – 21 h		Glòria Jové (UdL)
Observacions: Cada universitat participant imparteix la seva assignatura a l'alumnat del respectiu campus.				

Mòdul 3. Organització del centre escolar des d'un enfocament inclusiu

Coordinació: Maria Rosa Rosselló (UIB)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E5: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els suports educatius necessaris per a atendre la diversitat de l'alumnat en els centres educatius, des d'un enfocament inclusiu.

E6: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos recursos per a atendre la diversitat des d'un enfocament inclusiu en l'educació infantil i primària.

E7: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos recursos per a atendre la diversitat des d'un enfocament inclusiu en l'educació secundària obligatòria.

Principals continguts

- Organització dels recursos humans en l'escola.
- Models de suport educatiu.
- Estratègies organitzatives i metodològiques per a atendre a la diversitat.
- El currículum comú com a referent per atendre a tot l'alumnat.
- Peculiaritats i perspectives d'atenció a la diversitat en l'etapa d'educació primària i d'educació secundària.

Requisit

Haver cursat el mòdul 1.

Elements per a l'avaluació del Mòdul 3

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
• Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual • <i>Carpeta d'Aprenentatge</i>	50 %	L'avaluació d'aquests elements, dels estudiants de totes universitats, va a càrrec del professorat de la UIB que ha impartit cada assignatura del mòdul 3.
• <i>Treball per parelles o en equip</i> (màxim 3 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 3, en forma d'article científic	50 %	El coordinador del Mòdul 3, al qual els estudiants de totes les universitats participants hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i> .

Notes

1. La *Carpeta d'Aprenentatge* (una per cada assignatura) haurà de quedar completada, com a data límit, el dia 31 de gener de 2019, per tal que el professorat de l'assignatura en pugui fer la valoració.
2. El *Treball per parelles o en equip de màxim 3 persones* (en forma d'article científic) s'haurà de lliurar a la Coordinadora del Mòdul 3 (de la UIB), com a data límit, el dia 4 de febrer de 2019.
3. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del primer semestre hauran d'estar tancades, definitivament, el 26 de febrer de 2019.

Assignatures, horari i professorat

Assignatura 3.1: L'estructura i l'organització dels suports a l'escola inclusiva

Universitat que la imparteix: **UIB**

SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dijous, 29/11/18	18 – 21 h		Begoña de la Iglesia
2	Dimarts, 04/12/18	18 – 21 h		
3	Dimarts, 11/12/18	18 – 21 h		

Assignatura 3.2: Condicions, eines i recursos per atendre la diversitat a l'educació primària

Universitat que la imparteix: **UIB**

SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dijous, 13/12/18	18 – 21 h		Maria Rosa Rosselló
2	Dimarts, 18/12/18	18 – 21 h		
3	Dijous, 20/12/18	18 – 21 h		

Assignatura 3.3: Desenvolupament curricular i organitzatiu per atendre la diversitat a l'educació secundària

Universitat que la imparteix: **UIB**

SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dimarts, 08/01/19	18 – 21 h		Sebastià Verger
2	Dijous, 10/01/19	18 – 21 h		
3	Dimarts, 15/01/19	18 – 21 h		

Del **17 de gener** fins al **7 de febrer** no hi haurà classe.

SEGON SEMESTRE

Mòdul 4. Planificació i organització de la intervenció educativa amb alumnat de famílies immigrants i amb alumnat amb alguna discapacitat des d'un enfocament inclusiu

Coordinació: José Ramón Lago (UVic)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E8a: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos suports i recursos per a atendre la diversitat cultural des d'un enfocament inclusiu, en l'educació infantil, primària i secundària obligatòria.

E8b: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els suports educatius necessaris per al desenvolupament de centres educatius oberts a la comunitat.

E9: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar diverses estratègies i recursos per a facilitar l'accés i la participació de tot l'alumnat en el currículum comú, des d'un enfocament inclusiu.

E10: Conèixer estructurar, organitzar i avaluar els diversos suports i recursos per a atendre la diversitat derivada d'alguna discapacitat des d'un enfocament inclusiu, en l'educació infantil, primària i secundària obligatòria.

Principals continguts

- Diversitat cultural i educació.
- Treball en xarxa.
- Estratègies organitzatives i didàctiques per a atendre la diversitat cultural a l'escola.
- Els Plans i les Aules d'Acollida. Plans Educatius d'Entorn.
- Disseny Universal de l'Aprenentatge.
- Planificació Centrada en la Persona.
- La personalització de l'ensenyament i l'autoregulació de l'aprenentatge.
- Estructura individualista, competitiva i cooperativa de l'activitat en l'aula.
- La interacció entre iguals.
- Els equips d'aprenentatge cooperatius
- Estructures i tècniques cooperatives.

Requisit

Haver cursat el mòdul 1.

Elements per a l'avaluació del Mòdul 4

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
• Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual • <i>Carpeta d'Aprenentatge</i>	50 %	L'avaluació d'aquests elements, dels estudiants de totes universitats, va a càrrec del professorat de la UVIC que ha impartit cada assignatura del mòdul 4
• <i>Treball en Equip</i> (màxim 4 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 4	50 %	El coordinador del Mòdul 4, al qual els estudiants de totes les universitats participants hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i>
Notes 1. La <i>Carpeta d'Aprenentatge</i> (una per cada assignatura) haurà de quedar completada, com a data límit, el dia 2 d'abril de 2019, per tal que el professorat de l'assignatura en pugui fer la valoració. 2. El <i>Treball en Equip</i> s'haurà de lliurar al coordinador del Mòdul 4, com a data límit, el dia 12 d'abril de 2019. 3. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del segon Semestre hauran d'estar tancades, definitivament, dia 7 de juny de 2019. Aquesta data no afecta a les pràctiques i al Treball de Fi de Màster.		

Assignatures, horari i professorat

Assignatura 4.1: Dinàmiques socials i educatives d'atenció a la diversitat				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dijous, 14/02/19	18 – 21 h		Antoni Tort Núria Simó Jordi Collet
2	Dimarts, 19/02/19	18 – 21 h		
3	Dijous, 21/02/19	18 – 21 h		

Assignatura 4.2: Ensenyament i planificació multinivell				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dimarts, 26/02/19	18 – 21 h		Olga Pedragosa
2	Dijous, 28/02/19	18 – 21 h		
3	Dimarts, 05/03/19	18 – 21 h		

Assignatura 4.3: Estructuració cooperativa de l'activitat a l'aula				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dijous, 07/03/19	18 – 21 h		José Ramón Lago Gemma Riera, Teresa Segués i Mila Naranjo
2	Dimarts, 12/03/19	18 – 21 h		
3	Dijous, 14/03/19	18 – 21 h		

Mòdul 5. L'atenció socioeducativa de persones vulnerables a processos d'exclusió al llarg del cicle vital

Coordinació: Mª Àngels Marsellés (UdL)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E11: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos suports i recursos per a l'atenció primerenca de nens i nenes amb alguna discapacitat.

E12: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar els programes específics per a la transició a la vida adulta i a l'envelliment de persones amb alguna discapacitat, des d'un enfocament inclusiu.

E13: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar els programes específics per a l'atenció socioeducativa de col·lectius de persones amb el risc d'exclusió social per a promoure la seva inclusió.

Principals continguts

- Prevenció i atenció en la primera infància. La prevenció primària, secundària i terciària.
- Enfocament biopsicosocial i educatiu i atenció precoç.
- El treball interprofessional i transprofessional.
- La transició a la vida adulta i activa de les persones amb discapacitat des d'un enfocament inclusiu.
- La vellesa de les persones amb discapacitat des d'un enfocament inclusiu.
- Autodeterminació i qualitat de vida per a les persones durant el cicle vital
- L'atenció socioeducativa de col·lectius de persones amb el risc d'exclusió social.
- Programes, mètodes i estratègies que permetin la construcció d'una educació i d'una societat per a tots.

Requisit

Haver cursat el mòdul 1.

Elements per a l'avaluació del Mòdul 5

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
• Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual	50 %	L'avaluació d'aquests elements, dels estudiants de totes universitats, va a càrrec del professorat de la UdL que ha impartit cada assignatura del mòdul 5

• <i>Carpeta d'Aprenentatge</i>		
---------------------------------	--	--

<i>Treball per parelles o en equip</i> (màxim 3 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 5, en forma d'article científic	50 %	La coordinadora del Mòdul 5, a la qual els estudiants de totes les universitats participants hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i>
Notes - La <i>Carpeta d'Aprenentatge</i> (un per cada assignatura) haurà de quedar completada, com a data límit, el dia 17 de maig de 2019, per tal que el professorat de l'assignatura en pugui fer la valoració. - El <i>Treball per parelles o en equip de màxim 3 alumnes</i> (en forma d'article científic) s'haurà de lliurar a la Coordinadora del Mòdul 5 (de la UdL), com a data límit, el 20 de maig de 2019. - Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del segon semestre hauran d'estar tancades, definitivament, dia 7 de juny de 2019. Aquesta data no afecta a les pràctiques i al Treball de Fi de Màster.		

Assignatures, horari i professorat

Assignatura 5.1: Desenvolupament infantil i atenció primerenca				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dimarts, 28/03/19	18 – 21 h		M ^a Àngels Marsellés
2	Dijous, 21/03/19	18 – 21 h		
3	Dimarts, 26/03/19	18 – 21 h		

Assignatura 5.2: Transició a la vida adulta i la vellesa				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dijous, 28/03/19	18 – 21 h		Josep M. Cereza
2	Dimarts, 02/04/19	18 – 21 h		
3	Dijous, 04/04/19	18 – 21 h		

Assignatura 5.3: Integració social de col·lectius amb risc d'exclusió				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Horari	Aula/ Videoconf. Sí	Professorat
1	Dimarts, 30/04/19	18 – 21 h		M ^a Àngels Marsellés
2	Dijous, 02/05/19	18 – 21 h		
3	Dimarts, 07/05/19	18 – 21 h		

Mòdul 6. Practicum i Treball Fi de Màster

Coordinadors:

José Ramón Lago (UVic)

Dolors Forteza (UIB)

Glòria Jové (UdL)

Aquest mòdul, amb un total de 16 crèdits obligatoris, inclou el Practicum i el Treball Fi de Màster.

En finalitzar els crèdits de contacte dels dos primers Mòduls, l'alumnat matriculat al màster, si no ho han fet abans, haurà d'haver decidit l'interès per un àmbit i la temàtica que vol enfocar el pràcticum i el treball fi de màster per tal que l'equip coordinador pugui organitzar en cada universitat, amb la suficient antelació, les pràctiques que haurà de realitzar cada estudiant.

Competències específiques

Depenent de l'àmbit on l'estudiant concretarà el pràcticum caldrà que desenvolupi les següents competències:

E14a: Programar, aplicar i avaluar un projecte d'intervenció per a la inclusió de persones amb discapacitat o amb risc d'exclusió, en algun centre o institució educativa.

E14b: Col·laborar i participar activament, en un grup de recerca, en algun projecte d'investigació relacionat amb l'educació inclusiva.

Principals continguts

- Funcions i tasques de l'educador i l'educadora en relació amb l'atenció a la diversitat. Treball en equip multiprofessional i treball en xarxa.
- Tipus d'institucions socioeducatives. Els equips multiprofessionals. El treball en xarxa.
- Estudi i anàlisi de casos: àmbits, centres, col·lectius participants, situacions educatives, resolució de problemes i presa de decisions.
- Anàlisis de la realitat social i cultural. Metodologies i estratègies d'observació i diagnòstic.
- Disseny, aplicació i avaluació de projectes d'intervenció socioeducativa.
- Elaboració de plans de treball, programes, projectes educatius (individuals i de centre) i documents de planificació.
- Estratègies d'investigació-acció sobre la pràctica professional.

Assignatures

	Nom assignatura	Crèdits	Universitat
M6A1	Pràctiques	6	UVic/UIB/UdL
M6A2	Treball Fi de Màster	9	UVic/UIB/UdL

Requisits

- Practicum: Haver cursat els mòduls 1 i 2.
- Treball Fi de Màster: Haver cursat i superat els mòduls 1, 2, 3, 4 i 5 i l'assignatura de pràctiques del mòdul 6.

Calendari

- El calendari específic el determinarà cada universitat participant tenint en compte els interessos dels estudiants i segons l'oferta de llocs de pràctiques i de línies de recerca de la universitat respectiva.

El Pràcticum

El Pràcticum es podrà concretar en diferents àmbits i contextos, en un centre escolar o en una institució educativa (amb la qual les respectives universitats que imparteixen el màster hauran subscrit prèviament un conveni de col·laboració), durant un període de temps que oscil·larà entre 4 i 8 setmanes, en funció de les característiques del centre o institució i de l'horari de pràctiques que l'alumne o l'alumna pugui realitzar.

Els estudiants que treballen en l'àmbit escolar o en una institució educativa podran dur a terme les seves pràctiques al lloc de feina. No obstant això, hauran d'aportar, al moment de la matrícula, la documentació pertinent que demostrï la situació laboral en la qual es troben.

Aquestes pràctiques han de possibilitar a l'alumnat:

- Conèixer “sobre el terreny”, des d'una realització pràctica concreta, els recursos, estratègies, instruments, metodologies, etc., que el centre o la institució en qüestió utilitza per atendre la diversitat de necessitats educatives dels seus usuaris; és a dir, conèixer des d'un vessant pràctic el que se li haurà ensenyat en els mòduls realitzats abans de les pràctiques, sobretot en els mòduls 3, 4 i 5, en funció de la tipologia del centre o la institució de pràctiques.
- Fer una proposta, i, en la mesura del possible, aplicar i avaluar, un projecte d'innovació o de millora per a la inclusió de persones amb discapacitat o amb risc d'exclusió, en algun centre o institució educativa.
- Conèixer i desenvolupar tasques en un grup d'investigació, les quals s'iniciaran quan es determini entre el professor tutor o la professora tutora i l'alumnat que opti per aquesta alternativa. En funció de la disponibilitat horària de l'estudiant, si es considera adient, les pràctiques en un grup d'investigació poden iniciar-se ja durant el primer semestre.

L'avaluació d'aquestes pràctiques és fonamental a l'hora de comprovar fins a quin punt l'alumnat haurà desenvolupat les competències generals 1, 4, 8, 9, 10 i 11.

Les pràctiques han de possibilitar que l'alumnat pugui col·laborar i participar activament, en un grup d'investigació, en algun projecte relacionat amb l'educació inclusiva.

Treball Fi de Màster

El treball fi de màster haurà d'estar relacionat amb el pràcticum al qual l'estudiant hagi optat. Aquest treball d'investigació haurà d'estar relacionat amb alguna de les línies d'investigació dels diferents grups que han promogut aquest màster en les universitats participants. D'acord amb el coordinador del mòdul 6 del màster de cadascuna de les universitats participants, es podrà fer també un treball d'investigació sobre alguna línia similar o complementària a les que actualment tenen obertes els diferents grups. En aquest cas, l'estudiant podrà portar a terme les pràctiques en un grup d'investigació diferent dels que han promogut el màster, de la mateixa universitat o d'una altra universitat del país o de l'estranger. Si és així, el treball d'investigació haurà de ser cotutoritzat per un doctor o una doctora dels grups que han promogut el màster, i per un doctor o una doctora del grup d'investigació en el qual estigui fent les pràctiques.

El treball d'investigació, per altra banda, podrà prendre tres enfocaments distints:

1. Pot consistir en una contextualització del centre educatiu on s'ha dut a terme el pràcticum, i un treball d'aprofundiment sobre una temàtica relacionada amb la millora del context i de la pràctica professional, des de la reflexió i els fonaments de la recerca-acció.
2. Pot consistir –per a aquells o aquelles alumnes que ja tinguin clar l'objecte d'investigació de la seva futura Tesi Doctoral- en la presentació per escrit del seu Projecte de Tesi, degudament fonamentat tant teòricament com metodològicament, acompanyat d'una “memòria d'investigació” en la qual l'estudiant especifiqui l'experiència adquirida en la seva col·laboració i participació activa en algun projecte d'investigació del grup on ha realitzat les pràctiques.
3. O bé pot consistir en la realització d'una petita investigació presentada per escrit. Aquesta investigació pot ser un estudi de camp degudament fonamentat tant teòricament com metodològicament; o bé pot ser una primera investigació (a manera d'investigació “pilot”), per exemple, per acabar de determinar les hipòtesis generals del que serà després la seva tesi doctoral; o per a acabar de confeccionar, comprovar i validar un instrument de recollida de dades que s'utilitzarà més endavant en la seva Tesi Doctoral; o bé pot consistir també en la fonamentació teòrica i/o la revisió bibliogràfica (“investigació bibliogràfica” o “estat de la qüestió”), com una part del que serà més tard la seva Tesi Doctoral.

Aquest treball, sigui quin sigui l'enfocament que acabi prenent, ha de servir per comprovar la capacitat de reflexió i de millora de la pràctica professional de l'alumnat del màster, que li ha de permetre realitzar, si ho decideix, la seva Tesi Doctoral per a l'obtenció del títol de doctor o doctora. Més concretament, ha de poder permetre comprovar fins a quin punt l'alumne o alumna és capaç de:

- Demostrar una comprensió sistemàtica del camp d'estudi de l'educació inclusiva i el domini de les aptituds i els mètodes d'investigació associats amb aquest camp d'estudi, que mostrin la seva preparació per a iniciar una tesi doctoral (si és el cas).

- Dissenyar, adaptar i implementar un procés substantiu d'investigació sobre algun problema o qüestió relacionat amb l'educació inclusiva, de manera que demostrï la seva capacitat d'emprendre una tesi doctoral (si es el cas).

Aquest treball, sigui quin sigui l'enfocament que tingui, en qualitat de Treball Fi de Màster, haurà de ser presentat i defensat oralment davant d'un tribunal format per tres professors o professores de la universitat respectiva (una professora o un professor que no formi part del màster i dues professores o dos professors del màster que no hagin tutoritzat el treball).

- L'avaluació d'aquest treball d'investigació –estretament lligada a l'avaluació de les pràctiques en un grup d'investigació- és fonamental, ja que permet comprovar fins a quin punt l'alumnat ha desenvolupat totes les competències generals del màster.

Per a la realització d'aquest Treball Final de Màster cada estudiant disposarà de l'ajuda d'un tutor o d'una tutora, que serà un professor o una professora del màster de la universitat en la qual s'haurà matriculat.

L'avaluació d'aquest treball és fonamental a l'hora de comprovar fins a quin punt l'alumne o l'alumna haurà desenvolupat les competències generals 2, 3, 4, 6, 8, 9 i 12.

El Treball Fi de Màster s'haurà de lliurar en les dates que determini cada universitat en funció de la seva normativa i calendari.